

تدوین نقشه راه بهره‌گیری از دانش هسته‌ای در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی

دبیر ستاد گیاهان دارویی و طب سنتی ضمن بازدید از شرکت توسعه کاربرد پرتوهای ایران در گفت‌وگو با مدیرعامل این شرکت در خصوص زمینه‌های استفاده از انرژی هسته‌ای در حوزه گیاهان دارویی بحث و تبادل نظر کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت سها جیسا به نقل از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، شمس اردکانی که به دعوت پژمان شیرمردی، معاون سازمان انرژی اتمی ایران و مدیرعامل شرکت توسعه کاربرد پرتوهای ایران روز سه‌شنبه در راس هیئتی در محل این سازمان حضور یافته بود ضمن تشکر از این دعوت گفت: امروز علم و دانش در کشور متولی‌هایی دارد که هم‌افزایی این مجموعه‌ها می‌تواند توسعه علمی کشور را رقم بزند. ستاد گیاهان دارویی معاونت علمی ریاست جمهوری، برنامه‌های خود را براساس سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی) در راستای آماده‌سازی سامانه‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در طب سنتی، حفظ میراث مکتوب طب سنتی و تقویت اقتصاد گیاهان دارویی و طب سنتی و توجه به ارتقای تکنیک‌های موجود در این حوزه قرار داده است. استفاده از انرژی هسته‌ای به عنوان یکی از تکنیک‌های مطرح جهانی در رفع آلودگی‌های میکروبی، قارچی و کاهش مصرف سم در تولید گیاهان دارویی نیز می‌تواند قابل توجه باشد.

در ادامه، فخرایی منش، معاون اقتصادی شرکت توسعه کاربرد پرتوهای ایران به بررسی پیشینه شرکت پرداخت و گفت: این شرکت فعالیت خود را از سال ۱۳۹۰ با هدف توسعه کاربردهای صلح‌آمیز فناوری هسته‌ای در زمینه‌های بهداشت، پزشکی، کشاورزی، محیط زیست و.. آغاز کرد. این شرکت با سابقه طولانی در طراحی و ساخت انواع سامانه‌های پرتودهی، هم‌اکنون دارای چهار سامانه فعال پرتودهی در استان تهران، بناب در آذربایجان شرقی، تفت در استان یزد و استان قزوین می‌باشد.

در ادامه، شیرمردی، معاون سازمان انرژی اتمی و مدیرعامل شرکت توسعه کاربرد پرتوهای ایران ضمن خوش‌آمدگویی گفت: نقش پرتوها در کیفیت زندگی مردم باید بیش از پیش نمایان باشد زیرا محصولات کشاورزی، مواد غذایی، بهداشت و سلامت، محیط زیست و صنعت با حضور پرتوها کیفیت بهتری خواهند داشت. با ایجاد سامانه پرتودهی در ابتدا تنها استریل کردن وسایل و تجهیزات پزشکی انجام می‌شد اما با توسعه این سامانه‌ها و اهمیت کاربرد پرتوها در کشاورزی و سلامت، سند آمایش سرزمینی تدوین شد. در نتیجه این آمایش، ۱۲ منطقه دارای اولویت تولید محصولات کشاورزی از نظر نوع محصول، تناژ تولیدی و قابلیت پرتودهی، انتخاب شده و براساس آن سند راهبردی توسعه محصولات کشاورزی در جهت توسعه صنعت هسته‌ای تهیه شد.

وی ادامه داد: کاربرد فناوری هسته‌ای و پرتودهی مواد غذایی یکی از شیوه‌های نوین موثر در جهت ارتقای امنیت غذایی است که در بسیاری از کشورهای توسعه یافته به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد. سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، سازمان بهداشت جهانی، سازمان تجارت جهانی و... از سالیان گذشته به دنبال استفاده از فناوری هسته‌ای به عنوان راه حلی مناسب و کارآمد برای کمک به امنیت غذایی و مبارزه با گرسنگی و سوء تغذیه، در سراسر جهان بوده و در این راستا همکاری‌های گسترده‌ای را آغاز کرده‌اند.

شیرمردی با اشاره به این که استفاده از پرتوها در بخش کشاورزی از دهه ۵۰ میلادی آغاز شده است، اظهار داشت: با استناد به آمار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سازمان بهداشت جهانی در دنیا بیش از ۶۰ نوع مواد غذایی برای اهداف مختلف شامل کنترل و مهار جوانه زدن، تاخیر در رسیدن، کاهش میکرواورگانیزم‌ها، از بین بردن حشرات، غیرفعال کردن انگل‌ها، جلوگیری از فساد و افزایش زمان ماندگاری و... پرتودهی می‌شود. در مورد گیاهان دارویی، پرتودهی بر روی ادویه جات، دم نوش و داروهای گیاهی انجام شده است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به معرفی برخی محصولات شرکت مانند هیدروژل پوشش‌دهنده زخم، پودر بندآورنده خون (همواستات)، سوپر جاذب بهداشتی، سوپر جاذب کشاورزی (موثر در کشت دیم و مقابله با خشکسالی)، آفت‌زدای و خشک‌کن مایکروویو، هیدرومالچ، سامانه پرتودهی با اشعه ایکس (کاربری کشاورزی، بیولوژی و عقیم‌سازی حشرات)، سامانه پرتودهی خودحفاظ گاما و... پرداخت.

شیرمردی افزود: یکی از مهم‌ترین محصولات شرکت، دستگاه اسانس‌گیر صنعتی است که مجهز به سنجه اپتیکی است و علاوه بر تولید اسانس، پایش کیفیت ذرات خروجی از دستگاه را برای افزایش خلوص انجام می‌دهد. اسانس گیاهان دارویی و معطر استخراج‌شده با امواج مایکروویو به دلیل بهره‌گیری از این سنجه‌ها دارای خلوص بالا می‌باشد.

معاون سازمان انرژی اتمی بر درخواست حمایت از ستاد گیاهان دارویی و طب سنتی در معرفی محصولات و همراهی برای فرهنگ‌سازی سودمندی کاربرد پرتوها در موارد مذکور تاکید کرد.

دبیر ستاد گیاهان دارویی و طب سنتی هم در سخنانی با اشاره به بازار جهانی گسترده گیاهان دارویی که به گفته وی در سال ۲۰۵۰ به حدود پنج هزار میلیارد دلار خواهد رسید، اظهار داشت: میزان درآمدزایی بازار

گیاهان دارویی در سال ۲۰۵۰ تقریباً سه برابر درآمد بازار نفت خواهد داشت که برای داشتن سهمی از این بازار، باید هم‌افزایی سازمانی تقویت شود.

وی در ادامه آمادگی ستاد گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی ریاست جمهوری را برای همکاری متقابل اعلام و پیشنهاد کرد در این راستا تفاهم‌نامه ای بین ستاد و شرکت منعقد و در زمینه کاربرد پرتوها در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی نیز مانند آیین نامه عطاری‌ها و بارانداز گیاهان دارویی با همکاری انجمن‌های علمی مربوط، مستندسازی انجام شود.

دبیر فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی همچنین بر استفاده از ظرفیت فرهنگستان علوم در راستای فرهنگ‌سازی و فواید کاربرد پرتوها در ایجاد اعتماد عمومی تاکید کرد.

در پایان جلسه مقرر شد تا از طرف ستاد و شرکت، افرادی به عنوان رابط معرفی شوند تا طی جلسات مستمر، نقشه راه عملیاتی بهره برداری از دانش هسته ای در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی تدوین شود.